

Раздел 9

Информирание на обществеността и консултации

СЪДЪРЖАНИЕ

9.1	ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА И КОНСУЛТАЦИИ	3
9.1.1	Нормативни изисквания и основания за участие на обществеността в изготвянето на ПУРБ	3
9.1.2.	Стратегия за информиране на обществеността и провеждане на обществените консултации.....	4
9.2.	ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ ПО РАБОТНА ПРОГРАМА ЗА АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПУРБ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН И ГРАФИК ЗА ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ	5
9.3.	ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ ПО МЕЖДИНЕН ПРЕГЛЕД НА УСТАНОВЕНИТЕ ЗНАЧИМИ ПРОБЛЕМИ ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО НА ВОДИТЕ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ.....	6
9.4	СЪГЛАСУВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ С РАЗРАБОТВАНЕТО НА ПУРН.....	8

9.1 ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА И КОНСУЛТАЦИИ

9.1.1 Нормативни изисквания и основания за участие на обществеността в изготвянето на ПУРБ

Обществените консултации в процеса на разработване на Плана за управление на речните басейни (ПУРБ) в Черноморски район за басейново управление (ЧРБУ) за периода 2022-2027 г. бяха планирани и проведени с разбирането, че ангажирането на широката общественост и идентифицираните заинтересовани страни трябва да бъде осигурено от самото начало на планиране на актуализирането на ПУРБ, като активната комуникация и консултации трябва да съпътстват целия процес на разработване на документа. При планирането и реализирането на мерките за информиране на обществеността и консултации бяха взети предвид приложимите добри практики и стандарти за провеждане на консултации с обществеността, включително в процеса на разработване и актуализиране на Плановите за управление на речните басейни, за Европейския съюз¹ и България². Отчетени бяха изискванията на Рамковата директива за водите (РДВ) и Закона за водите (ЗВ) относно информирането и консултирането на обществеността в процеса на разработване и актуализиране на Плановите за управление на речните басейни.

Съгласно изискванията на РДВ всяка държава-членка е длъжна да окуражава активното участие на всички заинтересовани страни в прилагането на директивата, а това трябва да става особено при изработването, преразглеждането и актуализирането на плановите за управление на речни басейни.

Съгласно изискванията на РДВ, респективно Закона за водите, Глава десета „Управление на водите“, Раздел VII „Информиране на обществеността и консултации“, чл.168а, при разработването, извършването на прегледа и актуализирането на Плановите за управление на речните басейни се осигурява информация на обществеността за планираните мерки и достигнатите резултати от тяхното прилагане.

За всеки район на басейново управление се публикуват и обявяват на обществеността за консултации и писмени становища:

1. График и работна програма за разработването на плана за управление на речния басейн и обществените обсъждания, които е необходимо да се проведат;
2. Междинен преглед на значими проблеми, свързани с управление на водите;
3. Проект на план за управление на речния басейн.

За целите на активното включване на обществеността и консултациите, държавите-членки са длъжни да предоставят най-малко 6 месеца за писмени коментари по тези документи.

¹ Learning together to manage together - Improving participation in water management, HarmoniCOP Handbook, funded by the EC, 2005 Osnabruck, Germany (ISBN 3-00-016970-9)

² Стандарти за провеждане на обществени консултации, приет и от Съвета за административна реформа на 16 септември 2019 г. (<http://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?lang=bg-BG&categoryId=&Id=296&y=&m=&d=>)

Съгласно чл. 168а - 168г от ЗВ всяко физическо или юридическо лице може да консултира басейновата дирекция (БД) и да даде писмено становище. Постъпилите становища по време на обществените консултации са неразделна част от документацията към ПУРБ.

Информацията за провежданите обществени консултации се публикува на интернет страницата на съответната БД и на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите (МОСВ). Съобщението, че е обявена информацията по един от горепосочените етапи, се публикува в два централни ежедневника и в електронните средства за масова информация.

9.1.2. Стратегия за информиране на обществеността и провеждане на обществените консултации

Възприемайки заложеното в разпоредбите за общественото участие в РДВ, както и в Ръководство № 8 „Публично участие във връзка с Рамковата директива за водите“ на Европейската комисия, обществените консултации в процеса на разработване на ПУРБ 2022-2027г. включваха три основни форми (степени на въвличане) на обществено участие в процеса:

- Достъп до информация;
- Консултации;
- Активно участие.

Използването на тези три форми на участие предостави възможности за съобразяване на спецификата на различните етапи от разработването на ПУРБ с характеристиките на заинтересованите страни. При конкретния избор на форми на обществено участие на всеки етап се отчиташе изискването на РДВ и Ръководство № 8 държавите-членки в процеса на разработване на Плановите за управление на речните басейни да гарантират достъп до информация и консултации и да насърчават активното участие на обществеността. Съгласно текстовете на РДВ и Ръководство № 8, консултациите дават възможност на обществеността да реагира на планове и предложения, разработени от властите, докато под активното участие се разбира въвличане в равнопоставен диалог със споделена отговорност при обсъждане на проблемите, намиране на решения и тяхното прилагане на по-късен етап.

Водещо при планирането и провеждането на обществените консултации бе разбирането, че те трябва да са достъпни за всички, които имат интерес от съответната тема. Това определи подчертан фокус върху полагането на системни усилия за максимална откритост на процеса, включително своевременно информиране на обществеността и заинтересованите страни, избор на подходящи канали и средства за провеждане на консултациите, отчитащи възможностите и предпочитанията на участниците, създаване на приобщаващи условия за участие, равнопоставеност на участниците, както и признаване на техния принос.

Същевременно бе отчетен и факта, че за да са ефективни обществените консултации, участието на обществеността и идентифицираните заинтересовани страни трябва да се търси по теми, които биха представлявали интерес за тях, като нивото на включването им в диалога следва да е съобразено с тяхната заинтересованост на отделните етапи на разработване на ПУРБ, информацията и компетентностите им.

Осигуряването на осведоменост, разбиране и съпричастност сред широката общественост и идентифицираните заинтересовани страни, както и получаване на обратна връзка по ключови въпроси на управлението на водите бяха основните цели на дейностите за обществени консултации. За постигането на тези цели бяха използвани различни инструменти/средства и канали за комуникация на различните етапи на обществените консултации:

- **Публикации** - за осигуряване на осведоменост относно ПУРБ. Бяха използвани както онлайн публикации на интернет страниците на БД и МОСВ, така и печатни материали, разработени и разпространени по време на присъствените/хибридните срещи за представяне на основни аспекти от ПУРБ за съответния район и среща. Началото на обществените консултации бе обявено и в два централни ежедневника, и в електронни медии, съгласно изискванията на ЗВ.

- **Анкета** - за улесняване и стимулиране обратната връзка на обществеността и идентифицираните заинтересовани страни чрез структурирана основа за формулиране на коментари и предложения. Беше разработен въпросник, който беше публикуван на интернет страниците на БД и МОСВ, а също така беше раздаван на участниците в хибридните срещи на хартия.

- **Директно адресирана комуникация** – за ангажиране в процеса на разработване на ПУРБ и стимулиране на активно участие на ключови заинтересовани страни. Изпратени бяха директно адресирани писма до предварително идентифицирани заинтересовани страни, с които се дава информация за публикуваните за консултации документи, старта на съответния етап на обществените консултации, графика на предстоящите дискуссионни срещи.

- **Дискуссионни срещи** – за насърчаване на активно участие и по-силно ангажиране на заинтересованите страни и широката общественост. Въпреки епидемиологичната обстановка свързана с COVID 19, която изискваше въвеждане на известни ограничения при провеждането на присъствени срещи, отчитайки ефекта на директната дискусия беше направена необходимата организация, която позволи успешното провеждане на хибридни срещи, както на национално ниво, така и в РБУ.

9.2. ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ ПО РАБОТНА ПРОГРАМА ЗА АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПУРБ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН И ГРАФИК ЗА ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ

На 21.12.2018 г. МОСВ³ и БДЧР⁴ публикуваха на интернет страниците си Работна програма актуализация на ПУРБ за Черноморски басейнов район и График за обществени консултации, и етапите на консултации със заинтересованите страни и обществеността, които съдържаха основните дейности по изготвянето на ПУРБ за ЧРБУ за периода 2022-2027г., както и сроковете за реализирането им, включително график на обществените консултации, които е необходимо да се проведат при актуализацията на ПУРБ.

³ <https://www.moew.government.bg/bg/vodi/planove-za-upravlenie/planove-za-upravlenie-na-rechnite-basejni-purb/planove-za-upravlenie-na-rechnite-basejni-2022-2027-g/>

⁴ https://www.bsbd.bg/bg/index_bg_294768.html

Работната програма за актуализацията на ПУРБ и графикът за консултациите с обществеността, които трябва да се проведат са изготвени и публикувани съгласно член 14 от Рамковата директива за водите и чл.168 „б“ от Закона за водите.

Публикуваните документи бяха на разположение на заинтересованите страни за мнения и предложения за срок от шест месеца (с начална дата 22.12.2018 г.) Публикуването беше обявено в националните ежедневници „24 часа“ и „България днес“ и чрез информация в електронните средства за масова информация.

Двата документа бяха публикувани едновременно с публикуването на Работна програма и график за разработването на План за управление на риска от наводнение (ПУРН) в ЧРБУ.

Консултациите се проведеха в рамките на шест месеца, като заинтересованите страни и гражданите имаха възможност да изпращат своите въпроси, препоръки и предложения, свързани с Работната програма и Графика на обществените консултации по пощата, на адреса на Басейнова дирекция „Черноморски район“ (БДЧР), както чрез директна форма за обратна връзка чрез интернет страницата на дирекцията.

В срока за консултации по Графика и Работната програма в БДЧР не са постъпвали мнения и предложения.

Извън обявения 6-месечен срок за консултации по *Работна програма за актуализацията на ПУРБ и График за консултациите с обществеността, които трябва да се проведат*, е постъпило становище от Сдружение „За Земята – достъп до правосъдие“. Становището и официалният отговор по него от страна на МОСВ са резюмирани в **Приложение 9.2.1.**

Създалата се епидемиологичната обстановка свързана с COVID 19 възпрепятства разработването на Междинния преглед на установените значими проблеми в управлението на водите и проекта на ПУРБ за периода 2022-2027 г., като етапи от актуализацията на плана за следващия период, в определените срокове съгласно РДВ и ЗВ. Това доведе и до цялостно удължаване на срока за финализиране на ПУРБ 2022-2027 г. Въпреки удължаването на сроковете за актуализация на ПУРБ спрямо определените срокове на РДВ и ЗВ, планираните дейности са осъществени, тъй като цялостното им реализиране е съществено за подобряване на качеството на достоверността на оценките и съответно по-ефективно насочване на мерките за постигане на целите за добро състояние на водите.

9.3. ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ ПО МЕЖДИНЕН ПРЕГЛЕД НА УСТАНОВЕНИТЕ ЗНАЧИМИ ПРОБЛЕМИ ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО НА ВОДИТЕ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

Докладът за Междинен преглед на установените значими проблеми при управлението на водите в ЧРБУ беше публикуван на интернет страниците на МОСВ⁵ и БДЧР⁶ за консултация с обществеността на 15.10.2021 г. за срок от шест месеца. При публикуването на доклада за обществена дискусия на интернет страниците на МОСВ и водите и БДЧР беше предоставена и

⁵ <https://www.moew.government.bg/bg/vodi/planove-za-upravlenie/planove-za-upravlenie-na-rechnite-basejni-purb/planove-za-upravlenie-na-rechnite-basejni-2022-2027-g/>

⁶ https://www.bsbd.bg/bg/index_bg_1706098.html

информация за каналите за обратна връзка - адрес и имейл за изпращане на становища, предложения, препоръки и коментари. Публикуването беше обявено и в два национални ежедневника (вестниците „Труд“ и „24 часа“) и чрез информация в електронните медии.

В допълнение беше публикувано и кратко резюме на доклада⁷. Чрез публикации на интернет сайтовете на МОСВ⁸ и БДЧР⁹ гражданите и заинтересованите страни бяха информирани и за графика на провеждане на дискуссионните срещи на национално ниво и в ЧРБУ, а след провеждането на планираните срещи бяха публикувани изнесените презентации и протоколи от тях.

Резюмето на доклада за Междинен преглед на установените значими проблеми при управлението на водите в ЧРБУ беше разпространено на хартиен носител сред участниците в проведените дискуссионни срещи на национално ниво и в ЧРБУ.

За насърчаване на обратната връзка беше разработена анкетна карта, която беше публикувана на интернет страниците на МОСВ¹⁰ и БДЧР¹¹. Анкетната карта беше разпечатана и предоставена за попълване е сред участниците в дискуссионните срещи на национално ниво и на ниво ЧРБУ. Въпросникът целеше да улесни и стимулира участието на обществеността и идентифицираните заинтересовани страни, като същевременно създаде структурирана основа за формулиране на коментари и предложения. В анкетата за ЧРБУ се включиха общо 7 представителя на заинтересованите страни. Коментарите и предложенията от попълнените анкети са отчетени в процеса на разработване на ПУРБ.

Докладът за Междинен преглед на установените значими проблеми при управлението на водите за Черноморски район за басейново управление беше обсъден на XXXVI-то заседание на Басейновия съвет към БДЧР, проведено на 11.11.2021 г., гр. Варна в онлайн формат. Бяха представени най-важните въпроси по отношение на управлението на водите в Черноморския басейнов район, включително установените значими видове натиск и оказвани въздействия върху водите. Беше направено и кратко обобщение на досегашните пропуски в управлението на водите, както и възможните решения на същите в рамките на третия ПУРБ на ЧРБУ.

Докладът беше обсъден и на 5 дискуссионни срещи - 3 тематични национални срещи и 2 срещи в района за басейново управление. Общият брой на представителите на заинтересованите страни участвали онлайн в обсъждането на доклада е 200, а общият брой на представителите на заинтересованите страни участвали в дискусии по доклада на присъствените срещи е 103. Подробна информация относно проведените хибридни дискуссионни срещи на национално ниво и на ниво район за басейново управление е представена в **Приложение 9.3.1 Проведени срещи по време на консултациите за междинния преглед на установените значими проблеми при управлението на водите.**

По отношение на трансграничната координация със съседни страни, информация за Междинния преглед на значимите проблеми в управлението на водите за Черноморски басейнов район е представена на следните двустранни срещи:

⁷ https://www.bsbd.bg/PURB/2022-2027/Summary%20SWMI_BSD_bg.docx.pdf

⁸ <https://www.moew.government.bg/bg/vodi/planove-za-upravlenie/konsultacii-s-obstestvenostta-za-purb/>

⁹ https://www.bsbd.bg/bg/index_bg_1706098.html

¹⁰ <https://www.moew.government.bg/bg/vodi/planove-za-upravlenie/konsultacii-s-obstestvenostta-za-purb/>

¹¹ https://www.bsbd.bg/bg/index_bg_1706098.html

- Седма среща на работна група „Басейново управление“ към Смесената комисия за управление на водите България-Румъния, 16 юни 2022 г., гр. Букурещ, Румъния.

- Пета среща на българо-турската експертна група към Съвместна декларация между министъра на околната среда и водите на Република България и министъра на горите и водните въпроси на Република Турция за сътрудничество в областта на водните ресурси, 30-31 май 2022 г. МОСВ, гр. София.

За периода на провеждане на обществените консултации на доклада за Междинен преглед на установените значими проблеми при управлението на водите в Черноморски район за басейново управление бяха получени 5 писмени становища по него. След периода на консултациите бяха получени още 3 становища по доклада. БДЧР¹² и МОСВ¹³ публикуваха на страниците си в интернет регистър на получените становища. В **Приложение 9.3.2 Регистър на постъпили мнения, становища и предложения в процеса на обществени консултации по Междинния преглед на установените значими проблеми при управлението на водите и отразяването им в проекта на ПУРБ** е представена по-подробна информация.

9.4 СЪГЛАСУВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ С РАЗРАБОТВАНЕТО НА ПУРН

Съгласуваното прилагане на двете директиви - Директива 2007/60/ЕС за наводненията (ДН) и РДВ и координацията при разработването на двата плана - План за управление на риска от наводнения (ПУРН) и ПУРБ е от ключово значение за подобряване на ефикасността, обмена на информация и за постигане на съвместно действие и извличане на ползи, като се отчитат екологичните цели. За активно привличане на всички заинтересовани страни при актуализирането на двата стратегически документа предвидените консултации на всеки един етап са координирани съгласно изискванията на ЗВ, РДВ и ДН.

На 21.12.2018 г. на официалните страници на БДЧР и МОСВ бяха публикувани график и работна програма за актуализация на ПУРН на Черноморски район за периода 2022-2027 г., за осигуряване на възможност за консултация с обществеността и заинтересованите страни в съответствие с чл. 146о-с от ЗВ. Паралелно с това бяха публикувани график и работна програма за актуализация на ПУРБ на Черноморски район за периода 2022-2027 г.

В периода на консултациите по Междинния преглед се проведеха и консултациите по картите на заплахата и карта на риска от наводнения (25.02.2022 г. до 26.04.2022 г.), което позволи при консултациите да се вземат предвид резултатите от разработените документи за двата плана.

Синхронизирано се проведеха и обществените консултации на двата стратегически документа с представителите на заинтересованите страни и обществеността, което е предпоставка за открояване на взаимовръзките между двата плана и спомагане процеса на по-нататъшното им успоредно прилагане. По време на обществените обсъждания беше дискутирана необходимостта от синхронизираното прилагане на някои кръстосани мерки, така, че да бъдат постигнати по възможно

¹² https://www.bsbd.bg/bg/index_bg_1706098.html

¹³ <https://www.moew.government.bg/bg/vodi/planove-za-upravlenie/konsultacii-s-obstestvenostta-za-purb/>

най-ефективен начин целите както на ПУРН, така и на ПУРБ. Такава е например кръстосаната мярка за почистването на речните русла, за която беше идентифицирана необходимостта от установяването на механизми за синхронизирано ефективно прилагане.

При анализа на натиска и въздействието върху водите са разгледани и съоръженията, свързани със защитата от вредното въздействие върху водите. Мерките в ПУРН са взети предвид при актуализацията на програмите от мерки в ПУРБ.

За всички мерки в рамките на ПоМ, свързани с 2-ри ПУРН е извършен скрининг на стратегическо ниво по отношение на необходимостта от потенциално изключение съгласно член 4, параграф 7 от РДВ. Методология за скрининг, базирана на CIS Guidance No. 36, е доразвита и внедрена в рамките на подготовката на 3-тия ПУРБ. Мерките за управление на риска от наводнения, които могат да доведат до влошаване на състоянието на водния обект и следователно изискват изключение съгласно член 4, параграф 7 от РДВ, ще бъдат маркирани, за да се повиши осведомеността, да се увеличи прозрачността и да се даде възможност за обществен контрол. Въз основа на резултатите от стратегическия скрининг трябва да се предприеме по-подробна оценка на приложимостта, която може да доведе до необходимостта от тест по член 4, параграф 7, за съответните мерки на ПоМ на ниво проект като част от процеса на одобрение и преди изпълнението им.